

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII. Ч. 36 (1399). ЧЕТВЕР, 27 БЕРЕЗНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MARCH 27, 1930. No. 36 (1399). VOL. XII.

АНГЛІЙСЬКІ ТЕКСТИЛЬНІ РОБІТНИКИ ВІДКИНУЛИ ЗНИЖКУ ПЛАТНІ

Двіста тисяч робітників можуть вийти на страйк. — Урядники юній текстильній радні членам прийняти знижку, запропоновану босами.

БРЕДФОРД, Англія, 25 березня. — Двіста тисяч робітників можуть вийти на страйк внаслідок того, що виконавчий комітет текстильної індустрії відкинув пропозицію роботодавців, щоб знизити платню. Конференція між обома сторонами цілком розбилася. Робітничі представники заявили, що трейд-юні ухвалили резолюцію, щоб відкинути пропозицію роботодавців. Щоб повідомити роботодавців, що їх пропозиції були відкинуті, кожною трейд-юнією, яка голосувала над цєю справою.

Урядники Краєвої Юній Текстильній Раді доважали членам прийняти пропозицію роботодавців, кажучи: "Теперішній час не є добрий ставити опір цим пропозиціям".

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК ВИБРАНИЙ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В РІДЖАЙНІ

ТОВ. МИКОЛА СТЕФАНІК, ЧЛЕН УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПОБІДВІВ РЕАКЦІЙНОГО КАНДИДАТА ВДВОЄ БІЛЬШИМ ЧИСЛОМ ГОЛОСІВ.

(Спеціальна кореспонденція повітряною поштою.)

РІДЖАЙНА, САСК., 25 березня. — В доповняючих виборах до міської ради в Північній Ріджайні, що відбулися 24 березня, великою перевагою голосів зібрав вибраним радним тов. Микола Стефанік, доголіній активний член ТУРФДім, член Р.З.Т. і К.П.К. Тов. Стефанік побідав реакційного кандидата вдвоє більшим числом голосів.

Нововибраний робітничий алдермен є братанцем українського галицького письменника Василя Стефаніка.

НА КУБІ ВИКЛИКАНО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

Страйк був також протестом проти фашистського уряду, який заборонив дві великі революційні юнії. — Арештовано 20 робітничих провідників.

ГАВАНА, Куба, 21 березня. — 24-годинний генеральний страйк, викликаний Краєвою Конфедерацією Праці і Гаванською Федерацією Праці, спаралізував ціле індустріальне життя Куби, що є тепер фактичною плантацією американського імперіалізму.

Навіть капіталістична преса признає, що на страйк вийшло більше як 200,000 робітників, щоб запроотестувати проти безробіття.

Однак капіталістична преса старається закрити політичний характер страйку. В дійсності, ця масова акція була також протестом проти фашистського режиму, який в останніх місяцях заборонив дві революційні робітничі юнії — Краєву Конфедерацію Праці і Гаванську Федерацію Праці.

На загал страйк проминув спокійно. Делегація від імені страйкерів була в палаті президента, де заложила протест проти розв'язання революційних трейд-юній та предлала домагання безробітних відносно роботи або платні, 7-годинного дня праці й т. п.

Президент Мачаду заявив делегатам, що справа з заборону Конфедерації Праці ще не покінчена й що декрет про заборону розглядає найвищий суд.

ГАВАНА, Куба, 19 березня. — В останніх днях арештовано більше як 20 визначних робітничих провідників, яких обвинувачують у діяльності, що мала на меті викликати генеральний страйк. Деяких арештованих обвинувачують також у комуністичній пропаганді. Арешти передано на розпорядок міністра внутрішніх справ генерала Дельгадо.

ЗАСУД БЕЗРОБІТНОГО В ТОРОНТО НА ДВА МІСЯЦІ ВЯЗНИЦІ

ТОРОНТО, 22-го березня. — Фашистська поліція Торонта постановила, що безробітний цього міста не повинен організуватися. Вона напосилася на Гарві Джексона, безробітного і члена ексекютиви Ради Безробітних, і дала йому в свої руки минулого тижня, коли він роздавав листовки на демонстрації безробітних. Його забрано на поліційну станцію, де його винищував інспектор Джексона, який сказав йому, не мати нічого до діла з "червоними", але прийти до нього на наступний день, а він дасть йому роботу.

Джексона, який є зовсім членом товариства безробітних і знає, яких тріків хапается поліція, щоб розбити Раду Безробітних, відмовився уважати інспектора Джексона "емплоймент агентом". Замість того він стояв на своїм становищі й пішов слідуючого дня з делегацією безробітних до ради контролорів, щоб домогтися від "батьків міста" праці або утримання для тисяч безробітних у Торонто.

Як делегація до ради кон-

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ВИШЛЕ ДО КАНАДИ 2,500,000 ТОН ВУГІЛЛЯ

Дейна капіталістична преса з 25 березня вмістила таку телеграму:

ТОРОНТО, 24-го березня. — Радянський уряд вишле протягом наступних п'ятих років 2,500,000 тон російського антрациту (твердого вугілля) до Канади і в замість того, щоб вони вертали назад до Канади з Маріуполя на Азовському морі через східно-дистрибуційну фірму Ф. П. Вивер Кол Компані Лмітед.

Кажуть, що імпортери радянського вугілля будуть розподілювати продукт до малих міст поза Торонтом і Монреалем та до всіх портів на Великих Озерах у збіжжених кораблях, замість того, щоб вони вертали назад.

"ПРАВДА" ЗАКЛИКАЄ ІНЖІНЕРІВ ДО ПИЛЬНОЇ ТА ЩИРОЇ ПРАЦІ

МОСКВА, 21 березня. — Газета "Правда" в передовій статті звертає увагу на інженерів і техніків у Радянському Союзі. Вона закликає їх стати до пильної й щирої праці над переведенням у життя всіх планів радянської влади, а не відтягати свій активний праці в соціальним будівництві.

"Правда" зазначає, що радянські інженери, техніки та спеціалісти не можуть довше зберігати нейтральності в той час, як уряд бореться за здійснення мети соціалістичної перебудови країни. Вони мають до вибору: стати з революцією, або з контр-революцією.

Ці фахівці, каже "Правда", не можуть залишитися пасивними, але мусять віддати всі свої сили на здійснення п'ятиріччя.

"Правда" каже також, що багато інженерів з царських часів, які працювали для радянського уряду, нанесли непоправну шкоду пролетарській державі.

РАДЯНСЬКА ПРЕСА ВИСМІВАЄ КАМПАНІЮ ПАПИ ПРОТИ СРСР

МОСКВА, 20-го березня. — Московські газети були вчора заповнені карикатурами про папську кампанію проти Радянського Союзу.

"Правда" вмістила рисунок войовника у папській тюрні на коні; лицар тримає спис, на яким прихилений стяг з написом: "Антирадянський Хрестовий Похід". Рукують величезного меча войовника є у формі хреста, а на піхві меча видніється фашистська свастика.

"Ізвестія" мали карикатуру ксьондза, що молиться на амвоні за російську православну церкву, а злід амвоні визирає православний піп з грамотою, на якій написано: "Цієї православних церков, закритих польською владою".

"Промислова Газета" змалювала папу перед товпою вірних, над якими написано: "Владам царських бондів моляться до капіталістичного бога". Зібрані перед папою мають на головах циліндри з знаком свастики, а їхні носі є у виді гармат. Над карикатурою надпис: "Спаси Господи людей твоїх".

"Красная Звезда", червоноармійська газета, вмістила фотографію папи й Пилсудського, які сидять разом в автомобілі. Це було в 1920 році; папа був тоді, як кардинал Ратті, представником Ватикану в Польщі і своїм впливом причинився чимало до воєнного нападу Польщі на Україну.

Під фотографією є карикатура, на якій Пилсудський, обнявшись з папою, тримає великий меч з написом "Антирадянський День Молитви", а в наголоску сказано: "Ніся десятих років — старі друзі знову зішлись".

В ХАРКОВІ АРЕШТОВАНО УРЯДНИКІВ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ

МОСКВА, 19 березня. — Тут оповіщено про арештування декількох високих урядників у Харкові, яких обвинувачують у шкідливості й контр-революційній діяльності.

На лісті арештованих є виконавчі функціонари Комісаріату Земельних Справ України, Української Державної Планової Комісії, Земельного й Кооперативного Банків, Українського Економічного Інституту, Агрономічної Школи, Українського Лісового Тресту та інших установ.

Оповіднення виявляє, що протягом кількох років на де-

ПІЛСУДСЬКИЙ ПЛАНУЄ ВІЙНУ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

МОСКВА, 19 березня. — Газета "Ізвестія" вмістила передовицю під наголоском "Польща й СРСР", в якій заявляє, що військовий план Пилсудського вважає теперішній момент відповідний для повторення воєнної виправи з 1920 року.

"Ізвестія" пояснюють що теорію економічними й політичними мотивами. Економічно, Польща не може вести конкуренції на європейських ринках зі своїми західними суперниками і потребує колоніальної експлуатації України й Білорусі, себто переставлення своїх кордонів далі на схід.

"Ізвестія" кажуть: "Від часу приходу до влади Пилсудського в 1926 році, у ній йде з гарячковим поспіхом підготовка до війни і збільшення збройних сил. Одночасно відбувалася дипломатична підготовка: Польща заклала союз з Румунією, угоду з Грецією, Югославією і Че-

В МОСКВІ ВІДКРИВСЯ ВСЕСОЮЗНИЙ З'ЇЗД БОЄВИХ БЕЗВІРНИКІВ

МОСКВА, 21-го березня. — Вчора відкрився тут Всесоюзний З'їзд Співки Боевих Безвірників. Промовці підкресливали, що антирелігійна кампанія мусять спиратися на освіту й науку та що всякі примусові й насильні засоби в справі закриття церков є недопустимі й недоцільні.

Голова Співки Безвірників Е. Ярославський обговорював п'ятирічний план роботи безвірників і сказав, що треба зміцнити безвірницьку пропаганду, особливо серед жіноцтва, бо жінки є менше свідомі й більше забобонні, як чоловіки.

Відносно закриття церков Ярославський сказав: "Не треба уважати, що закриття церков в округах колективних го-

сподарств є першою справою. Перше всього треба зробити з селян безвірників, а тоді вони самі закритимуть церкви. Всяке надужиття або насильство в цій справі може лише зробити їх більш фанатичними й релігійними".

В ЧЕХО-СЛОВАЧИНІ АРЕШТОВАНО 10 СТУДЕНТІВ. ПРАГА, Чехо-Словачина, 21 березня. — В Бродні арештовано 10 студентів, яких обвинувачують у тім, що вони написали на стіні найбільшої церкви в місті великими буквами: "Геть з Римом! Хай живе Радянський Союз!" Напис зроблено високо й знати його не було легко. Подібні написи з'явилися також на інших будинках.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редація, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Дому, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ДІСТАЛИ НАЛЕЖНУ ВІДПРАВУ.

Пани з "Укр. Голосу", їхній СУС та автокефальні братів дістали від канадського уряду на свої протести належну відповідь, яку вони вмістили в останньому числі ("Укр. Голос" з 26 березня). Відповідь заступника міністра закордонних справ в перекладі є така:

"У зв'язку з домаганням про встановлення незалежної самостійної української нації і інших пропозицій, я звертаю вашу увагу на факт, що в грудні 1929, обміняючись нотами між всіма урядами його величества і представниками Союзу Радянських Соціалістичних Республік, в яких кожний з них прирік "совісно шанувати безсумнівне право держави керувати своїм власним життям в межах своєї власної юрисдикції у свій власний спосіб".

Що ж до інших справ (переслідування попів та вчених) уряд поручив заступникові міністра закордонних справ про це розвідати. Де, як і в кого будуть розвідувати, про це у відповіді не говориться, бо, що ж говорити, коли всі уряди Великої Британії і її домінії у своїх нотах, якими вони вимінялися з урядом Радянського Союзу, прирекли не втручатися у внутрішні справи одні другий.

Така відповідь канадського уряду канадським петлюрівцям. Таку саму відповідь дістануть вони ще від уряду Мексико-Доналада (якщо взагалі дістануть), від Ліги Націй, і ніякої відповіді не дістануть вони від "культурного світа". Сотки разів бити вони вносили ще від 1918 року, а оше дістали ще одного здорового ляпаса. Пішли протести до неба.

ВЖЕ ПІ ОКУЛЯРИ НЕ ПОМАГАЮТЬ.

В тому самому числі "Укр. Голосу" на тій самій першій сторони, ще й під двома великими наголосками (один на цілу сторону), вміщено "новинку" з Москви з 19 березня, що в Харкові арештовано "деяких найвидніших урядовців" радянського уряду. Втішались цю новинкою, редактор "Укр. Голосу" закидає "Укр. Роб. Вістям", чому вони не подали цієї новинки.

Ми можемо заспокоїти редактора "Укр. Голосу" хоч би і тим, що "Укр. Роб. Вісті" ще 20 березня у редакційній статті писали, що ефремівці "мали своїх людей в народньому комісаріаті земельних справ" і в центрі Держлітву. У тій статті "Укр. Роб. Вісті" навіть двох таких "добродіїв" імена подали, а саме професора Маньківського, члена президії і керівника сільсько-господарської секції Держлітву і Малахна, також члена правління центру Держлітву. В тій статті наводили ми навіть їхні звання на славеті.

Погано, коли редактор "Укр. Голосу", який так ніпає за новинками, "не бачив" того, що ми писали в редакційній статті, ще й підкреслювали. Видно, що вже й окуляри йому не допомагають. А може на него так подідала відповідь канадського уряду на всі протести, що він почав недобачувати й традиційну пам'ять?

ЯК АВТОКЕФАЛІСТИ ЗАМІНИЛИ ПЕТЛЮРОЮ ІВАНА ФРАНКА.

Вже наслідки арештованих ефремівців почали викриватися надзвичайно цікаві подробиці діяльності "Спілки Визволення України" та української автокефальної православної церкви. Кожне "наукова слово" Ефремова, Дурдуківського і інших, кожне молитва автокефального попа-офіцера, викладалася в такому зміслі, що вони були спрямовані проти радянської влади. Дурди ефремівці не тільки людей, але й самого господа бога.

Про все це зараз самі ефремівці оповідають. Надто цікаву історію оповідають Ефремов і Дурдуківський про те, як вони під прикриттям десятиліття з дня смерті Івана Франка, відправляли в Софійському соборі панахиду по Петлюрі.

1926 року вбито було в Парижі Симона Петлюру. Ця вістка дуже схвилювала ефремівців. В Чехівський, який перебував в життя всі постанови "СВУ" в автокефальній церкві, запропонував відправити в київському Софійському соборі панахиду по "убитому" Симонові. Ефремов і інші не погодились на таку отверту демонстрацію, бо, мовляв, це може перешкодити всій дальній роботі. Тоді вирішили: правити панахиду по Іванові Франкові, а розуміти під цим Симона Петлюру. Зрештою даймо слово самим ефремівцям в цій справі: Обвинувачений В. Дурдуківський оповідає:

"В. Чехівський запропонував свій проект: "30. травня відправити в Софійському соборі панахиду офіційно з приводу роковин смерті І. Франка й нібито по І. Франкові, а неофіційно після попереднього широкого особистого повідомлення громадянства й цілком таємної агітації коло собору у самому соборі — по Петлюрі. Після довгих суперечок, у яких всі присутні рішуче виступали все ж таки проти такої прихованої панахиди, як справи небезпечної й дуже сумнівної щодо наслідків, але знаючи, що В. Чехівський все ж не переконаний, що, коли він впрямь над чимебудь, то його ніхто не зіб'є з його позиції, присутні перестали заперечувати й нацьбу на нього. І справді, 30. травня в Софійському соборі впрямі відправили панахиду по І. Франкові й С. Петлюрі".

Отже не перепри Чехівського і такі панахиди відправляли, але так, що Франко й не догадувався, що то не по нему правлять, але по Петлюрі, а Петлюру певно про це повідомляти через своїх на тамтому світі.

Обвинувачений М. Павлушков, керівник "СУМ" ("Спілка Української Молоді"), про що самі панахиди оповідає:

"Говорив і Дурдуківський, і Ефремов, що ця панахидя повинна мати характер національної демонстрації. Чехівський В., говоривши з Дурдуківським і Ефремовим, сказав, що бере на себе справу обладнати цю панахиду так, що всі думатимуть, що впрямують її по Франкові й тільки довіреними людьми можна буде сказати правду.

У день панахиди, чи напередодні її, як прийшов до мене Матушевський Б., то опрацювали ми з ним удах текст коротенької листівки, яку надрукували під час панахиди з хорів собору".

Значить обладнали справу так, що всі присутні в соборі люди думали, що панахиду відправляється по Франкові, а на ділі відправлялося по Петлюрі... або люди молилися за Франка, а поли та ефремівці за Петлюру.

Цю "демонстрацію" закордонні петлюрівці потім розтрубили по цілому світі, нею хвалячися в "Укр. Голос", описуючи як то маси, після панахиди, заліпили вулиці Києва. На ділі ж, була це, як тепер признаються самі її керівники, закладено-прорвана, прикриття Іваном Франком, панахидя по Петлюрі.

"Наукові діяти" та автокефальні благовісники, як бачимо, дурди не тільки радянську владу, але й самого господа. Не боги ж служили автокефалия, але притинувала бога на свою контр-революційну роботу. Автокефальні попи, каже Чехівський, "од найбільшого до найменшого використовували для цього (для агітації проти радянської влади) всі можливості, від промови з церковної катедри до приватної розмови віч-на-віч". "Кожний священно-діяч української автокефальної православної церкви підбурював людину проти радянщини в розмовах своїх, як на одних, так і в компанії" — свідчить далі сам Чехівський.

"Способами впливу на маси — каже Ефремов — мали бути легальні організації при церквах, як от сестринства й братства, церковні хори тощо, до яких особливо намагались втягати молодь, як енергійніший і рухливіший елемент".

Ті організації були осередками протирадянської пропаганди, серед них правдовали автокефальні патрірхи, всі робота яких була скерована на викликання збройного повстання проти радянської влади. Але цей "актив" — як каже В. Чехівський — "роботу свою провадив потай, обережно, тихо, поволі, крок по кроку, щоб не викликати підозри у владі".

Такі то цікаві речі оповідають на славеті та суді ті, яких Свистун називає "смирними тихими душпастирями". А ті "смирні" та "тихі душпастирі" верховодили контр-революційними очеретами. І кожне їхнє слово на славеті та на суді — це цілковите заперечення того, що намолов Свистун у своему підлітві, в якому він циністсь комує доказати, що більшовики арештували ефремівців тільки тому, що вони "виграли собі випадний мирну культуру працю на полі української науки й літератури, або на церковному полі". А зараз самі верховодили, Дурдуківський, Павлушков і ин. доказують, що вони, за порадою Ефремова, мали на меті не тільки збройне повстання, але й "убивства комуністичних верховодів у Москві та в Харкові", зокрема буда змова на вбивство Сталіна, Фрунзе, Скрипника. Кожні блогвардєць Каверда убив у Варшаві радянського посла Воронкова, то, як каже обидва обвинуваченні Павлушков, "самого Каверду Ефремов ставив у приклад для нашої молоді", казав, що "нашій молоді є чого повчитися у Каверди".

Дуже невдало виправдує Свистун "смирних тихих душпастирів". Вони самі про себе й про свою роботу говорять зовсім що іншого.

ЕПОХА ВЕЛИКОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ.

(Уривок з промови народнього комісара освіти т. М. О. Скрипника на з'їзді письменників Західної України в Харкові.)

Велетєвські завдання соціалістичної перебудови країни у нас на Україні набувають ще окремих форм, висювають цілу низку нових додаткових завдань. Класова боротьба з капіталістичними елементами у нас виявляється в тім, що ми боролася з нашою українською куркульською і з політичними та соціальними змаганнями, з її спробами створити національні угруповання. "Спілка Визволення України" дістала собі підтримку від контр-революційних елементів, як у нас на Радянській Україні, так з другого боку і від фашистів та всіх національних і соціальних угруповань на терені Західної України, що дійшли аж до спроб першого в історії Західної України фашистського погрому радянського консульства.

Мені не випадке на з'їзді радянських письменників говорити про ці факти. Суд, що незабаром відбудеться над "діячами" "Спілки Визволення України", покаже всю мізерність і ганебність тих епогонів старої дрібно-буржуазної української інтелігенції, всіх тих, хто, не маючи перед собою перспектив, гине на корні; і щоб підсилити своє існування, живе тільки з контр-революційних, петлюрівських, гетьманських тощо мрій та з фальшивого золота сусідніх і не сусідніх імперіалістичних країн та держав. Суд висвітлить діяльність цих "діячів", поставив їх перед очима широких трудящих мас і остаточно розіє все те, що зв'язує нове життя українського народу з його старим — зацвілим і загиним. Перехід країни до завдань соціалістичної перебудови поставив усі завдання іншакше. Супроти велетєвського процесу соціалістичної перебудови країни стоять нікчемні змовники з кваліфікованою, куркульською походженням і куркульським своїм духом псевдо інтелігенції, що вже віджила, що ближче і відходить з арени історії.

Наступає нова індустріалізація України з Дніпропетровськом, з димарями, сотнями нових заводів, з тракторними колоннами, з усім своїм величезним процесом соціалістичної реконструкції країни і цілковитою реконструкцією техніки сільськогосподарства — з велетєвською колективізацією селянства. Замість старих інтелігентів з тої формації, що має за собою лише минуле, та й то як що вона його має, виростає нова інтелігенція нового типу. За п'ять років в Україні число робітництва в індустрії побилаше на півтора мільйона, число кваліфікованих техніків і інженерів і агрономів сягатиме приблизно на сто тисяч, кількістю нової кваліфікованої робітної сили, пролетарської заводської інтелігенції підвищиться на триста тисяч, кількість нової, селянської інтелігенції — трактористів, машиністів — не кажучи вже про безпосередніх співучасників культурного процесу, зростає.

На кінець п'ятиріччя буде у нас 600,000 тракторів, а шоріку ми даватимем 50,000 тракторів. Один наш тракторний завод у Харкові матиме 30,000 робітників. Населення Харкова на кінець п'ятиріччя в зв'язку з індустріалізацією зростає на 130,000 осіб. Виростає й виростає та йде величезними кроками наперед нова українська інтелігенція. Десятками й сотнями тисяч збільшується її число. Стара українська інтелігенція заміняється на нову. Відбувається величезний процес реконструкції української інтелігенції, і це є один з наслідків реконструкції нашої країни на протязі першої п'ятиріччя. При світлі таких фактів, які додаються біди і наче діти виглядають, оці нещасні "діячі" зі "Спілки Визволення України". Нові великі зрушення ставлять питання української культури по новому. Українська культура є тепер не лише культура пісні, музики, танку, театру й літератури, кооперації і учительства. Українська культура тепер є культура фабричній і заводній, культура Дніпропетровська й Донбасу. Це культура нових сотень тисяч нової української інтелігенції, ще більше, це культура нових мільйонів нових сотень тисяч нової української інтелігенції, ще більше, це культура колективізації сільськогосподарства і соціалістичної реконструкції всієї країни.

З початком нового шкільного року 1929/30 учні Українських Робітничих Діточих Шкіл в Канаді вивчають українську мову з книжечкою дитячої й юнацької літератури. Замість одної читанки на цілий рік учні дістали сотки нових живих книжечок дитячої й юнацької літератури, книжечки з новим буденним змістом, з дитячого і юнацького життя, писані письменниками, які вивчили душу її методом праці дитини.

Скоро тільки появилася вістка в "Укр. Роб. Вістях", що з новим шкільним роком у всіх наших ХРДШколах уезуватимуть читанки, а на їх місце впровадяться книжечки дитячої й юнацької літератури, перший заговорив петлюрівський "Український Голос", вигукуючи, що з ХРДШкіл викладатимуть українську мову, граматичку, а діти не знімають вже своєї рідної мови. Звичайно, писав "У. Г." йшло о те, щоб скаламутили чисту воду, щоб захитати довіри батьків до ХРДШкіл і відтінити дітей від неї. Однак українські трудящі в Канаді з новим дивим зустріли навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури й щетніше взялись за виховану співпрацю з навітєвцями.

Чергові підсумки праці по наших ХРДШколах у місяці грудні м. р. й березні п. р. вказали, що новий метод праці у навчанні й вихованні виправдав себе й заслуговує на ще більшу підтримку, на ще тісніше й явніше співробітництво усіх організованих наших сил над вихованням зміни. Це підтвердили усі делегати сьогорічного 11 з'їзду ТУРФДім й ухвалили відповідну резолюцію по цьому питанню.

Важко тільки погодитися канадським петлюрівцям з сьотувського табору, які на допомогу в поборванні навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури закликали собі аж панахидю Львова, Миколу Матвійчука, який своїми книжечками "Ушарканив" усі українські школи в Канаді й Америці. Й саме той пан, що склав аж три читанки для народніх шкіл, хоч самі ці одні дні не вчителював й не мав нагоди випробувати своєї книжечки для української мови, вписав довжесні статті в "Українському Голосі" з дня 26. лютого й "Канадському Українцеві" в яких, як звичайно личить автору бук-аз, М. Матвійчук ставив самий на оборону своїх читанок.

Впроваджуючи навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури, свого часу в "Укр. Роб. Вістях" ч. 112 була вміщена стаття п. н. "Отак фальшують оповідання в читанках", де було взято міжнародне оповідання італійського письменника Амича, яке сфальшовано в читанці Матвійчука, сфальшовано навіть дослібно. Зміст оригіналу автор і зміст-відпис сфальшованого оповідання п. н. "Малий Українець" (читанка III Матвійчука були помічені у тій статті в "УРВ").

Подавати зміст оригінального й сфальшованого твору Амича це раз є зайвим, бо й навіть самий укладник бук-аз А. Матвійчук признається до того сфальшованню, виправдуючись, що йому ходило о те "щоби оповідання відповідали ситоглядові української дитини і щоб вони були засобом для виховання з нашої молоді свідомих Українців". А далі навіть і жалув "автор", що таких оповідань, як "Малий Українець" не має більше в читанці, і "Хто з приводу того оповідання обурюється, той дає доказ, що є ворогом української справи".

Шкода, що "автор" сфальшованого оповідання не подав відпис оригінального твору Амича, а поруч його своє сфальшоване оповідання "Малий Українець", тоді б читачі "УРВ" й "КВ" самі були б дали оцінку фальшивим оригінальним творам.

Ще одно, "автор" бук-аз, фальшуючи оповідання з патріотизму для "Малих Українців" в Америці й Канаді, він самий як "жидиний українець" з того ж таки самого патріотизму у своїй читанці першої класи, що є призначена для десятків тисяч української дитини на землях Західної України, уярмленних Польщею, на сторони 93 склав таке "оповідання" п. н. "Наша держава".

"Наша держава зветься Ринчосполота Польська. На чолі Ринчосполоти Польської стоїть президент, Столиця Польщі є гарне місто Варшава, Варшава лежить над Віслою. Над Віслою лежить також старинне місто Краків, давня столиця Польщі. В Кракові є гора Вавель, а на ній замок, де мешкали польські королі. ВСІ ГОРОЖАНИ РИНСПОЛОТОТІ ПОЛЬСЬКОЇ Є ВІРНИ СВОІЙ ДЕРЖАВІ".

Передімною дні читанки-букварі М. Матвійчука, обидва закладені в 1927 р. Одна буквар-читанка першої класи призначена для українських дітей, які каруються в польських школах, друга читанка-буквар того саркмо Матвійчука для українських дітей в Америці й Канаді. Обидва читанки з 1927 р. Різдницькі між двома букварями-читанками є та, що в читанці призначеній для української дитини у Польщі є рабська підданість. Ринчосполотин Польський, й не має ні однієї-одного слова українче, чу русинів усіх його читанках для українських дітей в Польщі, а в читанках призначених для української дитини в Канаді й Америці той самий автор ж дописується фальшування оригінальних творів для патріотизма.

Замість одної читанки на цілий рік учні дістали сотки нових живих книжечок дитячої й юнацької літератури, книжечки з новим буденним змістом, з дитячого і юнацького життя, писані письменниками, які вивчили душу її методом праці дитини.

Скоро тільки появилася вістка в "Укр. Роб. Вістях", що з новим шкільним роком у всіх наших ХРДШколах уезуватимуть читанки, а на їх місце впровадяться книжечки дитячої й юнацької літератури, перший заговорив петлюрівський "Український Голос", вигукуючи, що з ХРДШкіл викладатимуть українську мову, граматичку, а діти не знімають вже своєї рідної мови. Звичайно, писав "У. Г." йшло о те, щоб скаламутили чисту воду, щоб захитати довіри батьків до ХРДШкіл і відтінити дітей від неї. Однак українські трудящі в Канаді з новим дивим зустріли навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури й щетніше взялись за виховану співпрацю з навітєвцями.

Чергові підсумки праці по наших ХРДШколах у місяці грудні м. р. й березні п. р. вказали, що новий метод праці у навчанні й вихованні виправдав себе й заслуговує на ще більшу підтримку, на ще тісніше й явніше співробітництво усіх організованих наших сил над вихованням зміни. Це підтвердили усі делегати сьогорічного 11 з'їзду ТУРФДім й ухвалили відповідну резолюцію по цьому питанню.

Важко тільки погодитися канадським петлюрівцям з сьотувського табору, які на допомогу в поборванні навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури закликали собі аж панахидю Львова, Миколу Матвійчука, який своїми книжечками "Ушарканив" усі українські школи в Канаді й Америці. Й саме той пан, що склав аж три читанки для народніх шкіл, хоч самі ці одні дні не вчителював й не мав нагоди випробувати своєї книжечки для української мови, вписав довжесні статті в "Українському Голосі" з дня 26. лютого й "Канадському Українцеві" в яких, як звичайно личить автору бук-аз, М. Матвійчук ставив самий на оборону своїх читанок.

Впроваджуючи навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури, свого часу в "Укр. Роб. Вістях" ч. 112 була вміщена стаття п. н. "Отак фальшують оповідання в читанках", де було взято міжнародне оповідання італійського письменника Амича, яке сфальшовано в читанці Матвійчука, сфальшовано навіть дослібно. Зміст оригіналу автор і зміст-відпис сфальшованого оповідання п. н. "Малий Українець" (читанка III Матвійчука були помічені у тій статті в "УРВ").

Подавати зміст оригінального й сфальшованого твору Амича це раз є зайвим, бо й навіть самий укладник бук-аз А. Матвійчук признається до того сфальшованню, виправдуючись, що йому ходило о те "щоби оповідання відповідали ситоглядові української дитини і щоб вони були засобом для виховання з нашої молоді свідомих Українців". А далі навіть і жалув "автор", що таких оповідань, як "Малий Українець" не має більше в читанці, і "Хто з приводу того оповідання обурюється, той дає доказ, що є ворогом української справи".

Шкода, що "автор" сфальшованого оповідання не подав відпис оригінального твору Амича, а поруч його своє сфальшоване оповідання "Малий Українець", тоді б читачі "УРВ" й "КВ" самі були б дали оцінку фальшивим оригінальним творам.

Що ж до інших справ (переслідування попів та вчених) уряд поручив заступникові міністра закордонних справ про це розвідати. Де, як і в кого будуть розвідувати, про це у відповіді не говориться, бо, що ж говорити, коли всі уряди Великої Британії і її домінії у своїх нотах, якими вони вимінялися з урядом Радянського Союзу, прирекли не втручатися у внутрішні справи одні другий.

Така відповідь канадського уряду канадським петлюрівцям. Таку саму відповідь дістануть вони ще від уряду Мексико-Доналада (якщо взагалі дістануть), від Ліги Націй, і ніякої відповіді не дістануть вони від "культурного світа". Сотки разів бити вони вносили ще від 1918 року, а оше дістали ще одного здорового ляпаса. Пішли протести до неба.

В тому самому числі "Укр. Голосу" на тій самій першій сторони, ще й під двома великими наголосками (один на цілу сторону), вміщено "новинку" з Москви з 19 березня, що в Харкові арештовано "деяких найвидніших урядовців" радянського уряду. Втішались цю новинкою, редактор "Укр. Голосу" закидає "Укр. Роб. Вістям", чому вони не подали цієї новинки.

Ми можемо заспокоїти редактора "Укр. Голосу" хоч би і тим, що "Укр. Роб. Вісті" ще 20 березня у редакційній статті писали, що ефремівці "мали своїх людей в народньому комісаріаті земельних справ" і в центрі Держлітву. У тій статті "Укр. Роб. Вісті" навіть двох таких "добродіїв" імена подали, а саме професора Маньківського, члена президії і керівника сільсько-господарської секції Держлітву і Малахна, також члена правління центру Держлітву. В тій статті наводили ми навіть їхні звання на славеті.

Погано, коли редактор "Укр. Голосу", який так ніпає за новинками, "не бачив" того, що ми писали в редакційній статті, ще й підкреслювали. Видно, що вже й окуляри йому не допомагають. А може на него так подідала відповідь канадського уряду на всі протести, що він почав недобачувати й традиційну пам'ять?

Величезні завдання соціалістичної перебудови країни у нас на Україні набувають ще окремих форм, висювають цілу низку нових додаткових завдань. Класова боротьба з капіталістичними елементами у нас виявляється в тім, що ми боролася з нашою українською куркульською і з політичними та соціальними змаганнями, з її спробами створити національні угруповання. "Спілка Визволення України" дістала собі підтримку від контр-революційних елементів, як у нас на Радянській Україні, так з другого боку і від фашистів та всіх національних і соціальних угруповань на терені Західної України, що дійшли аж до спроб першого в історії Західної України фашистського погрому радянського консульства.

Мені не випадке на з'їзді радянських письменників говорити про ці факти. Суд, що незабаром відбудеться над "діячами" "Спілки Визволення України", покаже всю мізерність і ганебність тих епогонів старої дрібно-буржуазної української інтелігенції, всіх тих, хто, не маючи перед собою перспектив, гине на корні; і щоб підсилити своє існування, живе тільки з контр-революційних, петлюрівських, гетьманських тощо мрій та з фальшивого золота сусідніх і не сусідніх імперіалістичних країн та держав. Суд висвітлить діяльність цих "діячів", поставив їх перед очима широких трудящих мас і остаточно розіє все те, що зв'язує нове життя українського народу з його старим — зацвілим і загиним. Перехід країни до завдань соціалістичної перебудови поставив усі завдання іншакше. Супроти велетєвського процесу соціалістичної перебудови країни стоять нікчемні змовники з кваліфікованою, куркульською походженням і куркульським своїм духом псевдо інтелігенції, що вже віджила, що ближче і відходить з арени історії.

Наступає нова індустріалізація України з Дніпропетровськом, з димарями, сотнями нових заводів, з тракторними колоннами, з усім своїм величезним процесом соціалістичної реконструкції країни і цілковитою реконструкцією техніки сільськогосподарства — з велетєвською колективізацією селянства. Замість старих інтелігентів з тої формації, що має за собою лише минуле, та й то як що вона його має, виростає нова інтелігенція нового типу. За п'ять років в Україні число робітництва в індустрії побилаше на півтора мільйона, число кваліфікованих техніків і інженерів і агрономів сягатиме приблизно на сто тисяч, кількістю нової кваліфікованої робітної сили, пролетарської заводської інтелігенції підвищиться на триста тисяч, кількість нової, селянської інтелігенції — трактористів, машиністів — не кажучи вже про безпосередніх співучасників культурного процесу, зростає.

На кінець п'ятиріччя буде у нас 600,000 тракторів, а шоріку ми даватимем 50,000 тракторів. Один наш тракторний завод у Харкові матиме 30,000 робітників. Населення Харкова на кінець п'ятиріччя в зв'язку з індустріалізацією зростає на 130,000 осіб. Виростає й виростає та йде величезними кроками наперед нова українська інтелігенція, ще більше, це культура нових мільйонів нових сотень тисяч нової української інтелігенції, ще більше, це культура колективізації сільськогосподарства і соціалістичної реконструкції всієї країни.

З початком нового шкільного року 1929/30 учні Українських Робітничих Діточих Шкіл в Канаді вивчають українську мову з книжечкою дитячої й юнацької літератури. Замість одної читанки на цілий рік учні дістали сотки нових живих книжечок дитячої й юнацької літератури, книжечки з новим буденним змістом, з дитячого і юнацького життя, писані письменниками, які вивчили душу її методом праці дитини.

Скоро тільки появилася вістка в "Укр. Роб. Вістях", що з новим шкільним роком у всіх наших ХРДШколах уезуватимуть читанки, а на їх місце впровадяться книжечки дитячої й юнацької літератури, перший заговорив петлюрівський "Український Голос", вигукуючи, що з ХРДШкіл викладатимуть українську мову, граматичку, а діти не знімають вже своєї рідної мови. Звичайно, писав "У. Г." йшло о те, щоб скаламутили чисту воду, щоб захитати довіри батьків до ХРДШкіл і відтінити дітей від неї. Однак українські трудящі в Канаді з новим дивим зустріли навчання української мови на книжечках дитячої й юнацької літератури й щетніше взялись за виховану співпрацю з навітєвцями.

Чергові підсумки праці по наших ХРДШколах у місяці грудні м. р. й березні п. р. вказали, що новий метод праці у навчанні й вихованні виправдав себе й заслуговує на ще більшу підтримку, на ще тісніше й явніше співробітництво усіх організованих наших сил над вихованням зміни. Це підтвердили усі делегати сьогорічного 11 з'їзду ТУРФДім й ухвалили відповідну резолюцію по цьому питанню.

ЩО ТАКЕ "СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ" І ЧОГО ВОНА ХОТІЛА

Цитати й висновки подані на основі зізнань керівників "СВУ" на слідстві, що його переводили органи радянської влади

(Продовження.)

Після повернення О. Черняхівського з закордону на весні 1927 року відбулося засідання центру "СВУ", присвячене розгляді його звіту про подорож. Черняхівський цілком виконав покладене на нього доручення. Він зв'язався з представниками емігрантської "СВУ" — Дорошенком, Лотоцьким, Чикаленком і ін. Наприкінці 1926 року, або спочатку 1927 року у помещанні Дурдуківського відбулося засідання центру в справі організації "спілки народностей".

Засідання відбулося в помещанні Дурдуківського у присутності всіх членів гуртка. С. Ефремов висунув доповідь про виступність та потребу утворити "спілку народностей", що об'єднала б "усі пригноблені" національності, що заселяють РСРР для контактування спільної боротьби проти радянської влади.

У січні 1927 року відбулося чергове засідання центру "СВУ", що зробило підсумки піврічної діяльності організації. Це засідання цілком присвячене організаційним питанням. З часу жовтневого засідання 1926 року вже цілком закінчено організацію п'ятірок у Києві. За цей період президія вклала заходи, щоб охопити організаційно мережею периферійні пункти. На січневому засіданні, крім усього складу президії, були присутні інші члени організації, між ними О. Черняхівський. Засідання почалося зі звіту члена президії про роботу своїх п'ятірок. О. Черняхівський поінформував про утворення п'ятірок в медичному інституті в Дурдуківському повітві про утворення п'ятірок у ветеринарно-зоотехнічному інституті через Скороходька, агрономичні п'ятірки через Кресана і при 57-й трудовій. С. Ефремов поінформував про утворення ним другої п'ятірки в інституті української науки мови, схарактеризувавши склад цієї п'ятірки, як старих політичних діячів, що гарантує швидке зростання впливу "СВУ" в інституті.

Після заслушання доповіді організаторів п'ятірок С. Ефремов констатував, що доповіді свідчать про те, що організація, яка налічувала на кінець першого півріччя своєї діяльності біля 15 гуртків стала на реальний ґрунт. С. Ефремов поінформував, що у низці великих міст України — Одесі, Харкові, Полтаві, Чернігові, Вінниці, Дніпропетровському, Кам'янці та Умані почато роботу над організацією перших п'ятірок. Члени президії, спеціально виїжджали на місця (С. Ефремов — до Полтави, Дніпропетровського, Херсону, Чернігова, А. Ніковський — до Одеси), щоб утворити нові філії "СВУ".

Таким чином "СВУ" сформувалась і зміцнилась уже на 1-ше півріччя своєї антирадянської діяльності охопила організаційно мережею не тільки верхні кінцівки контрреволюційних елементів, але й низку пунктів на периферії. У зв'язку з тим, центр "СВУ" вирішив, що система п'ятірок, придатна для періоду збирання сил, заради перетворення в галузі для дальшого зростання, бо п'ятірки не можуть вмістити в собі всіх, кого можна доцільно прийняти до контрреволюційної діяльності в інтересах "СВУ".

Отже, на черговому засіданні центру ухвалено питання про зміну колишньої системи побудови "СВУ" новою, в бу-

довою за професійним виробничим принципом. В. Чехівський свідчить про те, що на цьому засіданні президія він зробив доповідь про утворення ним нелегальної групи в складі Н. Чехівського, Г. Горобородько, та Борзяка. Ця п'ятірка виконувала функції пресбюро "СВУ" і перебувала під безпосереднім керівництвом В. Чехівського.

Остаточне перетворення колишніх п'ятірок у професійні гуртки оформлено на засіданні центру після літніх вакацій 1927 року. Крім питання про організаційну структуру, на цьому засіданні заслухано доповідь керівників гуртків, утворених за новим принципом. Заслухано також повідомлення В. Чехівського про церковні справи. З приводу цього засідання В. Дурдуківський свідчить:

...Друге засідання президії "СВУ" відбулося в приміщенні Л. Черняхівського в кінці вересня 1927 р. На цьому засіданні були всі члени Президії "СВУ" крім О. Гребенського. Головні питання були такі: а) остаточне рішення справи зі зміною системи організації "СВУ" (ухвалили систему п'ятірок, взагалі об'єднання випадково знайомих і близько особистих між собою людей замінити системою організації по виробничих осередках, утворити необхідні щодо кількості членів групи "СВУ" людей, тісно зв'язаних і пов'язаних між собою не особистими, а виробничими і професійними інтересами); б) повідомлення про фактичний початок деяких праць поширених, заснованих на професійних і виробничих інтересах гуртків "СВУ" академічної (С. Ефремов), літературної (Л. Черняхівська, С. Ефремова), автокефальної (В. Чехівський), при інституті наукової мови (С. Ефремов), при 1-й трудовій (ві); — коротенька інформація В. Чехівського про собор автокефальної церкви, який має перевернути чи краще вибрати нового автокефального всерукописного митрополита замість В. Липківського...

Зробивши інформацію про автокефальні справи, В. Чехівський провів дати йому директив у справі про вибори митрополита. Члени президії, що висловилися, вимагали, щоб за митрополита обрано цієї п'ятірки, як старих політичних діячів, що гарантує швидке зростання впливу "СВУ" в інституті.

Протягом 1928 року і з початком 1929 року відбулося 10 засідань центру, у головному присвячених спеціальним питанням, як-от: становище Академії наук, ревізія ВУАН, протичинності громадських протестів у зв'язку з виступами С. Ефремова в українській пресі, розроблення доручень у зв'язку з повторним від'їздом за кордон О. Черняхівського, по-го звітими після повернення з закордону.

У тісній колії керівників "СВУ" конспіративно формували кабінет і розподіляли міністерські портфелі. Кожну кандидатуру брали під всестороннє обговорення й критичну оцінку. В результаті керівники "СВУ" зупинилися на такому розподілі міністерських постів: прем'єр міністер — Ефремов, міністер освіти — Дурдуківський, міністер внутрішніх справ — Ніковський, міністер праці — Гермайзе, міністер культів — Чехівський, міністер рільництва — Мацієвич та ін. Вивуачений А. Ніковський, викладаючи свої політичні ідеї в В. Дурдуківському та С. Ефремовим, на яких обговорювалась перспективи "СВУ", свідчить:

...Пригадую, що в якийсь розмові на політичні теми з Ефремовим, Дур-

дуківським, Павлушківим було зачеплено справу, як би слід було будувати владу, коли б українська національна інтелігенція була зрозуміла до цього; на питання — чи пішов би я тоді до уряду і взяв би той самий, що мав колись портфель відповів — ні, на цей раз, коли б до того прийшлося, я пішов би на міністра внутрішніх справ, бо більшовики нас навчили як треба будувати владу і апарат в країні і в їх треба вчитися системі зверхньої влади...

Отже, передусім слідство виявило понад 20 засідань індивідуально - керівничого гуртка, передаваних потім через керівників гуртків до низових гуртків на виконання або порядком інформації.

ПОВСТАНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ "СВУ"

Даними попереднього слідства встановлено, що основним завданням "СВУ" була діяльність, скерована на організацію збройного повстання проти радянської влади, тісно пов'язана з імперіалістичними імперіалістичними державами проти країни Рад. Дієвостанови готувалися по всіх кінцівках роботи "СВУ", через антирадянську роботу на селі і утворення там активних гнітаєвських кадрів, що їх можна було використати для повстання.

Кадрами "СВУ" в селі були колишні учасники бандинських повстанських загонів, автокефальне духовенство, що складалося переважно з колишніх офіцерів петлюрівської армії, гнітаєвська інтелігенція і активні представники гнітаєвства. Ці елементи, за розрахунками "СВУ", мали бути за організаторів і керівників бойових повстанських загонів за першої зброї збройного виступу.

Робота організації у ВІШ-ах, вивчання в душі "СВУ" селянської молоді, також ставила за головну свою мету готувати кадри антирадянської пропагандистів для майбутнього повстання. Передусім для повстання мало бути незадоволення гнітаєвства з політичних рахунків на селі.

Серйозні надії покладала "СВУ" і на міжнародні ускладнення. "СВУ" гадала, що на той час вийде війна між РСРР і Польщею, при чому "СВУ" виходило з того, що буржуазна Польща слухавно виконає накази західної європейської імперіалістичних урядів і радо візьметься за здійснення нового походу на Схід. Виходили з цього міркування, "СВУ" всі свої зусилля скерувала на активізацію антирадянської пропаганди на селі, обмірковуючи в своїх групах і на президії, при-близні ресурси озброєння, що є у гнітаєв, і намічаючи райони для майбутніх повстанських виступів. Ця ставка "СВУ" на повстання безпосередньо зв'язана з усією минулою діяльністю українських контрреволюційних організацій, що для них повстання було метою антирадянської роботи. Розбиття в громадянській війні, вигнана за кордон із залишками петлюрівської армії, українська контрреволюційна еміграція намагалась налагодити повстанський рух на Україні.

Вивуачений А. Ніковський, змальовуючи завдання уряду "УНР", що виникли перед ним у першу добу емігрантського існування, свідчить:

...Вважаю армію УНР, що була за дрогому у Каміні та Шепіурі, за основні кадри майбутньої української армії. Проводити там відвоювану роботу, а на регулярне військо, яке треба організувати, дати їй і провідні гасла. Зриваючи будинок радянської влади на Україні, не вважати на які засоби, а всім, чим тільки можна, більшовикам шкодити, і не дати закріпитися, як нормальній владі на Україні. Оскільки довгою з-

переважно програмові та організаційні питання, як-от: розробка політичної платформи організації та її статуту, розробка організаційних форм "СВУ", прийняття та затвердження нових членів і осередків — п'ятірок. Після 1927 року засідання набирають більш практичного характеру. Крім принципів і загально-політичних питань на засіданнях обговорюється питання практичної діяльності організації, передаваних потім через керівників гуртків до низових гуртків на виконання або порядком інформації.

цього виходило, що піднесення могли потрапити й старі матеріальні цінності, рішення було не вважати й на це і нищити мости, шляхи, телеграф, усі фундаментальні побудовані, що їх тепер для себе могли використувати більшовики...

Виконуючи частину загальної плану, щоб зняти всеукраїнське повстання, Український "БД" (Братство Української Державності) 1921 р зв'язується з запальною повстанською організацією Дуцькомом (Центральний Повстанський Комітет), що виникла за директивами "Уряду УНР", беручи на себе керівництво його діяльності для підготування ґрунту для задумоного рейду Тютюнника.

В ту же добу "БД", в особі його голови С. Ефремова, зв'язується з окремими повстанськими отаманами — Ангелом, Шляховим, Гайовим, Мордалевичем, Дерішукком, керуючи їх діяльністю щодо організації повстання. Вивуачений А. Ніковський свідчить:

...У Ефремова були зустрічі з деякими з ватажків повстанських загонів — з Мордалевичем, з Гайовим — і розмови зводились з ними до того, що треба триматися, чекати наслідків, усунути більшовицьку комунікацію і продовжити систему...

Вивуачений В. Дурдуківський свідчить:

...Цікавим епізодом у взаємовідносинах між повстанськими організаціями і "БД-ом" являється знайомство і до деякої міри спільна (керування) робота отамана Гайового з С. Ефремовим. Гайовий оперував із своєю бандою коло Борзяка. С. Ефремов почав читати лекції в Боярському насінницькому технікумі (українська література) і там познайомився з Гайовим, який часто приїздив до завідувача технікуму і брав у нього продукти для своїх козаків. Мені ще відомо відбудування С. Ефремова атаманом Дерішукком, якому було доручено організувати селян і готувати повстання по селах. Про це вже я довідався від самого Ефремова, який розповідав про свої розмови з Дерішукком...

"Уряд УНР" на кошти та за активної участі польської буржуазії розпочинає авантюристичний рейд Тютюнника на Україну. Закордонний "БД", що одержав у цей час від українського "БД" вісті про стан повстання на Україні, бере в організації рейду Тютюнника діяльну участь, утворивши допоміжну запальну організацію "СД" (спілка української державності). "СД" повинен був допомагати успішному просуванню Тютюнника, підготувавши на місцях нову місцеву владу на зміну радянській. "СД" був тісно зв'язаний у своїй праці з українським "БД-ом", який одержав з-за кордону СД-івські проклами для поширення серед селянства.

Рейд Тютюнника, що готувався в Тарнові, був погоджений з українським "БД-ом". Маючи конкретні директиви й знаючи точні речі виступу Тютюнника, український "БД" підготував ґрунт для його у-

спішого просування, бувши керівним, центром оперативних дій окремих повстанських отаманів. Вивуачений М. Павлушків свідчить:

...Наско Тютюнника не був несподіваним у нашому домі. Чогось подібного вже чекали. Ефремов, довідавшись про нього за кілька днів до того, як відповіла звістка з'явився в пресі, й ходячи нервово по кімнаті, говорив про те, що томоу загоні треба прорватися ближче до Києва, а назустріч їм вийде Гайовий з Орленом, а збоку Гумані, Тараші, Бозу-слава піуть тамошні сили на чолі, як не помилююсь, з отаманом Цітковським. Тільки б підійшов він поблизу, тоді всі округи повстане і буде готовий ґрунт і для виступу регулярної польсько-української армії...

Отже, Тютюнник рейд повинен був підтримати українським "БД", що керував повстанськими силами.

Авантюристичний рейд Тютюнника ліквідували частини Червоної армії. "Дуцьком" і окремих повстанських отаманів були розгромлені органами ВЧК. Закордонна контрреволюційна діяльність нових заходів, щоб утворити нові повстанські центри на Україні. З цією метою наприкінці 1921 р на Київщині вирішувалась еміграція Лозовика з прямим завданням зв'язатися з українським "БД-ом", контактуючи з ним робити нову творення повстанського центру під назвою "Козача Рада". Вивуачений А. Ніковський свідчить:

...Знаю, що в справах "Козачої Ради" першого вийражали Лозовика. Його з Проклопом в зустрічі на вулиці, а коли ми пройшли до кабінету Проклопа, він, показуючи на Лозовика, сказав, що це не перша людина, що їде з дуже відповідальним дорученням, буде бачити С. О. Ефремова і розкаже все, що у нас тут діється...

Повстанська організація "Козача Рада" пропонує С. Ефремову стати на чолі українського уряду, що повинен був виникнути в разі успішного повстання. Це питання розв'язується на засіданні "БД" і пропозицію приймається. Про це вивуачений Г. Голоскевич свідчить:

...С. О. Ефремову повстанська організація "Козача Рада", на чолі якої

стояв Лозовий, запропонувала ввійти до складу уряду, який мав підчас повстання оголосити себе українським урядом і провадити боротьбу з радянською владою за будівництво самостійної України...

Повстанську організацію "Козача Рада", як і попередні виступи і ліквідували 1922 р. органи Державного Політичного Управління України.

Відновлення економіки країни, що почалося в цей час і пішло хутким темпом, ринуче зрушення настрою селянства на користь Радвлади, розширення та класова боротьба на селі, зміщення зверху до низу радянського апарату — дали можливість Червоній армії та органам ДІМ, спираючись на підтримку трудящих мас, остаточно ліквідувати бандинсько-повстанський рух, і вибили всякий реальний ґрунт з-під ніг повстанства.

Закордонна еміграція не могла, не хотіла зрозуміти, що загрозиле повстанства була передришена ходом історії, і випадала себе теорією про те, що єдина причина невдачі планів повстання полягає в недостатній підтримці його з-за кордону.

Група Ефремова додержується тактики використання негатаєвських можливостей для тривалого, організаційного готування, щоб утворити нові кадри для повстання. Утворення 1926 року нової організації "СВУ" вже на першому своєму засіданні цілком накреслює потребу організаційного зв'язку з гнітаєвством, переведення готування підготовки антирадянської пропаганди на селі і утворення для цього кадрів, що можна використати для основної мети всієї діяльності "СВУ" — зняти повстання проти радянської влади. Під цим знаком проходять уся діяльність "СВУ" в справі підготовки повстання вивуачений М. Павлушків свідчить:

...Стихийного вибуху чекати вже не доводилося. Загальне поліпшення добробуту народних мас країни, а також наявне цілком розширення села (ваги якого "СВУ" все ж недооцінювала), не тільки утруднювали, але й робили його просто такою немальною. Доводилося спеціально готувати повстання власними силами, використовуючи всі антирадянські елементи сільської людності, а також низових членів організації, для ведення відповідної вузько-тенденційної і брехливої (треба правду сказати) агітації на селі. Наочне і чимраз більше зміцнення Червоної армії змушувало діяти енергійно, щоб за найкоротший термін провести всю підготовчу роботу і взятися до реалізації

свого задуму. В цьому другому періоді "СВУ" Ефремов так само казав, як і раніше, що село на час виступу викладає собі нових Зелених, Стручків, Орликів, які вестимуть безпосередньо повстанські загони. Для членів же "СВУ", які самі не стануть на чолі повстанців, як отамани, лишати-меться інше завдання: бути немов би політкомами і організаторами нової національної влади на селі. Крім цих внутрішніх сил країни, повинні взяти участь у повстанні, так само стоючи на чолі партизанських загонів і утворюючи перші регулярні частини української армії, інтерновані петлюрівці, мають переїхати на Україну. Одночасно з початком повстання, всередині країни повинен був розпочатися і наступ інтернетської армії...

Мету настановлення антирадянської пропаганди на селі вивуачений Ефремов визначає так:

...Метою цієї пропаганди була не тільки дискредитація Радвлади перед селянством, а й практичні заходи до підготування повстання...

Переведення антирадянської пропаганди на селі "СВУ" покладало на свої сили, що мали близькі стосунки з селом. Особливо значимим надавалося автокефальній церкві і кадрам колишнього петлюрівського офіцераства, що перебувало в її лавах. Ці помі-офіцери, за розрахунками "СВУ", мали бути організаторами й керівниками повстанських загонів.

Вивуачений С. Ефремов, визначаючи роль групи "СВУ", що мали зв'язок з селом, свідчить:

...З цього погляду найбільш цікаві у нас були гуртки автокефальні, кооперативні та агрономичні, що виробили свої особливі методи роботи, бо їхні члени мали діло безпосередньо з селом або з людьми, що працювали на селі. Автокефальні гуртки для цього мали церковно-богословські курси, що виховували служників культу, які мали йти на село, проповідати по селах усякі організації, як сестринства і братства молоді, першочисні хорони тощо, що з одного боку, навчали взагалі принципів організації, а з другого, могли служити і цілком безпосередньо пропаганди. Кооперативні гуртки на ту ж таки мету виває свої зв'язки з кооперацією на селах, а агрономичні свою роботу підчас землеробства. Пригадуються мені, що за місця, де така пропаганда провадилася, представник автокефального гуртка В. Чехівський називав район Рашнева, Кагарлика, а також Білоцерківський...

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВОРОГ СВОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ?

Коли ні, то чому не постаратися, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісті"? Визробіть їм приятельську прислугу, як зробите їх передплатниками "Укр. Роб. Вістей".

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА МАСОВИЙ ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ МІТІНГ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ГУРТУЮТЬСЯ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

— відбується —

в неділю, 30-го березня
в українським робітничім домі у Вінніпегу

Масовий Мітінг

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА МІСТА ВІННІПЕГУ І ОКОЛИЦІ В СПРАВІ ВИКРИТТЯ І АРЕШТУВАННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ ПЕТЛЮРІВСЬКОЇ КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОТЕСТІВ УКРАЇНСЬКИХ ПЕТЛЮРІВСЬКИХ УГРУПОВАНЬ В КАНАДІ.

ПРОМОВЛЯТИМУТ Т.Т. І. НАВІЗІВСЬКИЙ І М. ШАТУЛЬСЬКИЙ

Приходьте на цей мітінг громадно, щоб вислухати правду про останні події на Радянській Україні, про затії міжнародних імперіалістів, які вони готують проти радянської іранії, про роботу й протести українських петлюрівців в Канаді й про причини цих нападів та наклепів на трудящих Радянського Союзу.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 2.30 ПОПОЛДНІ. ПРИХОДІТЬ ВСІ!

ТОВАРИШ РОБОКРНИ
Пішіть до своєї сторінки
а фабрик, а майже, ніс,
машина, фарми і від
організації. Пішіть а усіх
успішів і про асе!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБОКРНИ
Пошірьте свою газету
між робітниками а фарме-
рами! Зробіть свою сто-
рінку справжньою требо-
вою трудових мас!

ТОРОНТОНСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗНОВ РОЗБИЛА
МІТІНГ БЕЗРОБІТНИХ.

Торонто, Ont.
Боротьба безробітних в То-
ронто о працю або новий зде-
ржання триває даліше, поумно
брутальності пресервацион та
п поліцейського терору. Із кож-
ним днем боротьба стає завши-
ткою і набирає більше класо-
во-бюроного характеру. Робітни-
цтво бачить, що його класовий
воєр не уступить ані на пид
без боротьби, і що тут не пом-
промислам, як це робить велика
уголовниця серед демократи-
чних таборів, а тільки під про-
водом компарті заперена на
ремога пролетаріату на свій
споконичний порогом, буржу-
азією. І робітництво не бачить
і з кожним днем стає на принци-
пних класової боротьби в ри-
дах партії, і що тут не провід.

Зараз безробітні в Торонто
прибрало широких розмірів, а
місцева міська влада промо-
кнута своїм злого і майже нічо-
го не робить, щоб болан в ча-
сті зарплати нему.
Колі делегація від безробіт-
них під проводом Т. А. Р. Смі-
та на 17 березня пішла до мі-
ської ради, щоб представити
домогання безробітних, до "бать-
ки міста" майже агітуючи, коли
воп, а навіть одного члена деле-
гації зараз по опущенню кон-
ференційної сали заарештовано
під мнимим претекстом, що ні
було йому була пропонувана
робота, а він не хотів робити,
а тільки підбурює других, та
робить "замішаний дуб-принго
співом.

ди в Арктику, а заразом його
полонити і слону.
А вже чи не найбільше впли-
ває на робітника, коли на по-
чатку фільму серед нічного
світа. Заміраду вирішає по-
стать. Заміраду відган Перевозні
порт, і йому стоить "Красін".
"Красін" в цьому змалю-
ванні не тільки топі олошні
бідува, але також слава, неспми-
руча слава радичьного жит-
тя, та радичької допомоги тим
яких цінний світ внакає за про-
пащих.

І слушно Совіно зробило, ко-
ли признає що фільму в па-
м'ять записуваним героям, до-
слідникам науковим Арктику.
І на цьому місці не буду
розписувати про саму філь-
му та цілий її зміст, а тільки
скажу, що кожний робітник та
робітниця повинні побачити її,
щоб тим самим краще закріпи-
ти в пам'яті подвиги "Красіна",
а також побачити правдини око-
лиці північного бігуна, а його
вічними людьми, та зиринним
світом.

Потім дельше читав і по-
яснює, кільки то "уєна" по-
арештувала професорів, шен-
ляючи на далекий Сибір, а на-
деями закупається в тюрмах.
Нубліці вже прого було за-
багато й одні з присутніх ска-
зав, що цей "пан учитель"
виносить дельце а життя й ли-
яння тих професорів та нові,
яких радичька влада арешту-
вала. Знов інший спитав, яка
вазва і хто є автором тої книж-
ки, бо цього не було проголоше-
но на вступі. По цім присутні
почаї заспівати промовця ін-
шими питаннями, а саме: а ко-
лі властиво тоєр складається у-
рид на Радичькій Україні, що
промовець висловлюється сло-
вом "наблдинки".

Поступився запити: чому не
протестують проти польського
уряду, який закриває україн-
ські школи та перемінює право-
славні церкви на римо-като-
лицькі на Західній Україні?
Чому не протестують проти тих
страшних агентав над Україн-
ським населенням, що мають
місце в Румунії та в Чехосло-
ватині? На ці запитання про-
мовець почав викрикувати, а
голоса почав грати похипани-
м голосом. Одивде публіци
не пастралюва. І тут деякі
члени робітничих організацій
почали самі висловлювати свої
питання запитаннями. В дер-
жину чергу було висвітлено з-
лощину роботу арештованих про-
фесорів і пошір проти робітні-
ко-селянської влади на Укра-
їні, та вказав чому користь во-
ни працюють.

Влічу всіх тих, що отримали премії за
ЗБИРАННЯ ПЕРЕДПЛАТИ НА РОБІТНИЧО-
ФАРМЕРСЬКУ ПРЕСУ.

Вінніпер, Ман.

За збирання передплати для
"УРВ" мені признано партією
премію. Помагаючи своїй пре-
сі, я не маю на думці отримати
за це якусь премію, а робити це
з обов'язку як робітник. Так
повинен зробити кожний робіт-
ник і робітниця, поширюючи
нашу робітничо-фермерську
пресу й приєднуючи для неї
нових передплатників.

Ті товариші й товаришкі, я-
ким признано вже премії за
приєднання нових перед-
платників і скоюктування за-
леглої передплати, пішли за
моїм приміром і приміром по-
передніх товаришів і товари-
шок і ту премію жертвували на
пресовий фонд нашої робітни-
чо-фермерської преси.
Хто є дельшій за мною?
І товаришським прийомом.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ РОБІТНИКІВ ВІД ПРАЦІ, А НА
ЇХНЄ МІСЦЕ ПРИЙМАЮТЬ РОБІТНИЦЬ.

Кічнер, Ont.
В місцевості Кічнер однов-
злоговинишх індустриї є робо-
ровні, виробі роборових чере-
вків та чобітків. Колі робіт-
ник став до праці в цих фабри-
ках, так і деяких мусить пра-
цювати кілька тижнів без жад-
ної плати, а в деяких платять
одного долара і пів на деякі-
говарити робітничий, що він
вчиться фаху, і йому більше не
надежиться. Робітник так ро-
бить через кілька тижнів, а від-
так дельше він в орк, де йому
платять сім центів від одной на-
ри черевиків, що він їй зробить,
або 17 центів від пари чобітків.
Робітничий в цих фабриках авер-
товить дуже малу увагу на цю
мізерну платню, а вдоволюють-
ся тим, що мають фах і будуть
мати стаду роботу, але воно не
має так, є, як думається. В де-
яких фабриках вже почали ро-
бити черевки і чобітки при по-
моці машини, а тим звільнили
сотні-тих, що тинялися фахом,
бо одна машина і одоко тиня-
ють робітників виробити стіль-
ки черевків, що до десятина 40
робітників виробляю. Інші
фабриканти, що не мають цієї
машини, не хочуть, щоб їх кон-
кувало більше виробка черев-
ків чи чобітків, ніж, що ви
роблять при помочі машини
борозні звільняють робітників
від праці, а на їх місце при-
ймають робітницю, бо робітниця
буде виконувати ту саму пра-
цю за майже половину тої мі-
зерної плати, що її побрав ро-
бітник.

Зараз з кожної фабрики ви-
робу роборових черевків зль-
нюють майже кожного тижня
по кілька десятків робітників,
та постійно тримають нашен:
"Живок потрібно".
Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

вою працює, зараз кожного
тижня звільнюють, армію без-
робітних та паркують на робіт-
ницю, що вони відбрали їм і
їхній родині дуєк хліба. Та
не живий тут винувати, бо коли
чоловік вже кілька місяців без
праці, а вдова родина голодує
і мерзне по нещасна матір, зви-
чаний мусить йти на фабрику
продати себе, щоб пригнати
родину від голодової смерті.
Але коли застаються і подум-
ляти, чому фабриканти від-
правляють робітницю їх мі-
сця замінюють робітницями,
так найдемо відповідь, що жно-
ва за праці є дешовша і робітні-
ці фабриканти буде платити
тільки половину тої плати, що
платив робітничий. Друга
причина це та, що зараз цілий
капіталістичний світ горичко-
во приготувався до світової
війни, а буде потрібно шестати
мільйонів робітників на гармат-
не м'ясо, а щоб не згинити
туди без робочих рук, то вони
яко від тепер приготувають
жінок-робітниць, щоб уміти за-
ступити на фабриках місця
своїх чоловіків та синів в часі
світової війни.

Третя причина це та, що ко-
ли робітників будуть без праці
через проти дельше часу і чи-
лого виснаження афіансово, то
коли капіталістам буде потріб-
но коновірів, щоб вислати на
фронт, вони зможуть дуже дель-
ше їх дельтати, зарич їм долари
дельше пельти на день.

Серед такої атмосфери голо-
на закрил протестационне віде-
не скерпирем, а своїх членів за-
візав, щоб останні. Іх оста-
лося одоко 35 осіб, а одоко 75
прихвильні опустити сали.

З ДАЛЕКОГО ПІВНІЧНОГО БІГУНА ПРИБУВ
ДО НАС "КРАСІН".

Торонто, Ont.
Ще не так давно, як по ціло-
му світу радіо, а за ним поде-
на преса усіх країн пельти
стали про героїчні подвиги
"Красіна".
Найбільш реалістичні газети
і мусли приривали чималу біль-
шою, які а такім азовит
там та поштовго побороваці
вій перешкоди в Арктику, що
бу ригувати членів експедиції
фаністельного зародумліи Но-
біля. Цілий світ заувидя цего
кілька бурхливи описки. Ро-
бітництво відгукує, що це по-
могло більше, воно переноситься
худи ген дельше і разом з "Кри-
сіним" пережикає всі перешко-

такі славі вчені дослідники
північного бігуна як Амундсен
та Мамлетрон. Та предце ба-
гато писався в нашій пресі,
наші читачі знають про це, а
зараз є нагода бачити й ці
пелонти "Красіна".
І а велькоде претривчивство
сцькуван того вечора, коли то
вже було показувало фільму
"Красін". Врешті дельше
Дні 12 березня "Красін" на
Вест Торонто. Сама пова на
пошеху на екран "Красін" ви-
казує бурхливи описки. Ро-
бітництво відгукує, що це по-
могло більше, воно переноситься
худи ген дельше і разом з "Кри-
сіним" пережикає всі перешко-

Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

Ті робітники, що колись ті-
нилися добрим фахом та ста-

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ДЕШЕВОЇ БІБЛІОТЕКИ
Робітничо-Фармерська Книгарня у Вінніперу дістала
знову в обмеженій кількості дуже цінний твір Івана
Франка дешевого видання "Борислав Сміється".
Тут подаємо окладинку
дуже цікавої книжки:
"БОРИСЛАВ :-:
:-: СМІЄТЬСЯ"
яку написав
ІВАН ФРАНКО
з життя і боротьби бор-
иславських робітників.
Є це одна з найкращих
книжок з життя галиць-
кого робітництва, що
читається з великим
захопленням.

ПЕТЛЮРІВЦІ СКЛИКАЛИ ПРОТЕСТ-МІТІНГ, А
РОБІТНИКИ ПЯТНУВАЛИ ЇХ НА НЬОМУ.
Форт Френсес, Ont.
Дня 3 березня місцеві патри-
оти скликали протестационний
мітінг проти "червоного теро-
ру на Україні". Цей мітінг
був проголошений для усіх у-
країнців дня 2 березня, на пуб-
лічному танці в сали Провітні.
Члени і симпатизи місцевих
робітничих організацій довід-
ались, що відбувається публіч-
ний мітінг на више згадану те-
му, а цікавості також, прибули
у великому числі. Мітінг отво-
рив голова Провітні, який по
кількох словах закликав на про-
мовці пана учителя І. Дунава.
Цей панок, хоч як пробував
тримати себе долодировно, то
вже так можна було запримі-
тити невпевність себе перед
присутністю великого числа
членів робітничих організацій.
А треба сказати, що всіх при-
сутних на тім вічу було одоко

ЧИ ВИ ЦІКАВИТЕСЯ ІСТОРІЄЮ РОБІТНИЧОГО РУХУ?
Якщо ви справді цікавитесь робітничим рухом, якщо
ви самі берете в нему участь, то повинні
знати його історію.
Перед вами з лівого
боку окладинка книжки
М. Волина про харків-
ський бунт 1872 р. Так,
так, 57 років тому назад,
рік пізніше нісяя Па-
ризької Комуні, прапор
бунту мав над Харко-
вом. Не був це справді
організований, плянов-
ний рух, а був це стихій-
ний вибух проти насиль-
ства. Але ті стихійні бун-
ти вискувачів стали жере-
лом пізніших революцій-
них боїв пролетаріату.
Наше перше замовлення цієї книжки розійшлося
дуже скоро. Зараз наша книгарня отримала знова об-
межену кількість цієї книжки і рекомендує її до набутия
тим, які ще її не читали. КОШТУЄ ЛИШЕ 60 ЦЕНТІВ.
Замовляйте таки зараз в
WORKERS AND FARMERS
BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — — — WINNIPEG, MAN.

Наше перше замовлення цієї книжки розійшлося
дуже скоро. Зараз наша книгарня отримала знова об-
межену кількість цієї книжки і рекомендує її до набутия
тим, які ще її не читали. КОШТУЄ ЛИШЕ 60 ЦЕНТІВ.
Замовляйте таки зараз в
WORKERS AND FARMERS
BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — — — WINNIPEG, MAN.

ПЕТЛЮРІВЦЯМ ЛИЦЕ ТРИСКАЄ, ЯК РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ХЛІБА АБО ПРАЦІ.

Вест Форт Вільям, Онт.

Робітників Вест Форт Вільяма вже писав, як українська контрреволюційна братія з Вест Форт Вільяма скінчала ма...

рому, коли я на 6 березня побачив сотні українських робітників і робітниць, що демонстрували перед місцевою владою...

Влада там дійсно була потрібна, бо українські свідомі робітники і робітничі заклади тако...

Доктор почав свою бесіду: Шановні громадяни, щирі українці! Ця наша Україна є...

ПОМ'ЯНУЛИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА "НЕ ЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ".

Гемилтон, Онт.

В неділю, дня 16 березня, старанням відділу ТУРФДім в нас відсвяткувало Шевченкове свято.

Концерт отворив короткою промовою тов. Мазур. Він зазначив, що український прац...

Таку Україну українські робітники і робітничі класи люблять. Тому то ми нині в 116-ті роки...

НА СПІЛЬНОМУ МІТІНГУ БАТЬКІВ Й ЇХНІХ ДІТЕЙ

Мус Джо, Саск.

В суботу, 15 березня, ввечері відбувся другий мітинг батьків і дітей Української Робітничої Ліги...

Мітинг пройшов надзвичайно успішно, при участі шкільної молоді, їхніх родичів та членів наших організацій.

Збори відкрив голова Юнацької Шкільної Управи тов. В. Саленко. У своїй короткій промові...

НОВІ, НЕЗВИЧАЙНО ЦІКАВІ РАДЯНСЬКІ ФІЛЬМИ В КАНАДІ.

Онтарійський Провінційальний Комітет ТУРФДім дістає і висвітлює нові та незвичайно цікаві радянські фільми "КРАСІН" і "ЧУДО ІВАНА ЖОВНІРА".



"Красін", це великої вартості наукова фільма, в якій прецікаво схоплена правдива історія нещасливої винрави дирижабля "Італія" до північного полюса та незрівняно в історії своєї героїстичної ризикованої акції радянських кораблів-ледоколів та літаків, а зокрема найсильнішого в світі ледоколу "Красін" і літака "Червоної Медвіди", яким літав на весь світ славний радянський летун Чухновський.

Ці фільми висвітлювано вже в Торонто і Вест Торонто, а далі будуть показувані в таких місцевостях:

ПРЕСТОН-ГАЛТ, ОНТ. — В приміщенні Відділу Робітничого Запомогового Товариства, під ч. 759 Кінг Стріт (проти пошти) в Престон: "Красін" — в п'ятницю, 28. березня; "Чудо Івана жовніра" — в суботу, 29. березня.

КІНЧЕНЕР, ОНТ. — В приміщенні Відділу ТУРФДім, 33 Кінг Стріт Іст: "Красін" — в понеділок, 31. березня; "Чудо Івана жовніра" — у вівторок, 1. квітня.

ІСТ ВИНДЗОР, ОНТ. — В Українському Робітничому Домі, 967 Дровілард Ровд: "Красін" — в середу, 2. квітня і в суботу, 5. квітня; "Чудо Івана жовніра" — в п'ятницю, 4. квітня. У Фінляндський Салі, — Дровілард Ровд: "Красін" — в четвер, 3. квітня.

ОШАВА, ОНТ. — В Українському Робітничому Домі, 236 Блур Стріт Іст: "Красін" — в понеділок, 7. квітня; "Чудо Івана жовніра" — у вівторок, 8. квітня.

Дальша подорож буде оголошена в сілдуочних числах "Українських Робітничих Вістей". В кожній місцевості показується кожну фільму тільки один раз, тому не омийніть нагоди та прийдіть подивитися на них, бо найправдоподібніше більше їх не зможете побачити.

ОДИН ПІШОВ ДО ШПИТАЛЮ, А ДРУГИЙ В ТЮРМУ ЗЗА П'ЯНСТВА.

Тімміс, Онт.

Якоюсь в містечку Шумейбер, Онт., близько Тімміс, стався сумний випадок. Два хорватські робітники, що мешкали в одному шекі, довгий час жили як добрі приятелі.

ТАКА МІСЦЕВОСТЬ НЕ МОЖЕ БУТИ

Тімміс, Онт.

Якоюсь в містечку Шумейбер, Онт., близько Тімміс, стався сумний випадок. Два хорватські робітники, що мешкали в одному шекі, довгий час жили як добрі приятелі.

SAFEGWAY STORES DISTRIBUTION WITHOUT WASTE

Надзвичайні Ціни Спеціальности на Суботу 29-го Березня до Вівторка 1-го Квітня Включно

Хліб --- Масло Хліб, який є печений в нашій власній санітарній пекарні і масло роблене з густої сметани. Свежі кожного дня. 2 16-УНЦОВІ БОХОЇЦІ ХЛІБА --- ВСЕ РАЗОМ 1 ФУНТ ЧОЙС КРИМЕРІ МАСЛА --- 45 ц.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Items include ЧИПСО, ОКСИДОЛ, ТОМПСОН КЕЙКИ, ЕЙЛМЕР ДЖЕМ, МОРСЬКІ РАКИ, КУКУРУДЗА, ЕЙРВЕЙ КАВА, ГАЙВЕЙ ЧАЙ, МУКА СЕЙФВЕЙ, АЙДІЛ КЛЕНСЕР, ІНДИВІДУАЛ МОШРОМС, БАНАНИ СЕЙФВЕЙ, ЦИБУЛЯ Ішпанка, ЗЕЛЕНА ЦИБУЛЯ, СВІЖІ ПОМІДОРИ, ШАЛАТА Джомбо, СЕЛЕРІ Чула Віста, ШРЕДЕД ГВІТ, СМАЛЕЦЬ Доместін, МОРЕЛІ Онангон, БЕЙКІНГ ПАВДЕР Блю Рибон, КРИСКО, СЛИВКИ, БИСКЕТИ Павлінс Чоколат Пофс.

Safeway Stores Limited

Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"! Робітничі товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"! Робітничі товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

Т-КА ЧЕПЕСЮК ЖЕРТВУВАЛА СВОЮ НАГОРОДУ.

Вест Форт Вільям, Онт. В час святкування першої річниці УРД в Форт Вільям, Онт., т-ка Чепесюк з Вест Форту жертувала на УРД у Форт Вільям чотирьох сестер, яких дістала в нагороду за те, що придбала найбільше передплащ для журналу "Робітничі".

ПЕРШЕ ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ У ВІННІПЕГУ, ЯК ПО СВОЇЙ ВЕЛИЧИНІ ТАК І ЯКОСТІ

THE STAR PHOTO STUDIO 488-490 MAIN STREET - WINNIPEG, MAN. JOS. CALDZINSKI, Властитель. Наші декоративні є виконані після найновішої техніки. Наше урядження до знімання фотографій є так приспособлене, що без найменшої перешкоди можемо знімати фотографії від одної особи до сто, а то й більше, в місні і поза місцевістю, бо для цього маємо спеціальний моторовий віз.

